

[Unamuno y el vascuence, 1966]

Zeruko Argia, [1966].

Andoaindar Martin Ugalde'ren izena ez da aitatu gabea *Zeruko Argia*'n. Andoain'go seme onek, aspalditik oituta gauzka bere luma azkarraren erakutsietara. Erderaz, lendik du izena idazle bezela. Euskeraz ere emanak dizkigu bere liburu irakurgarriak.

Eta orain berriro datorkigu *Unamuno y el vascuence* izenekoarekin. Liburu oso jakingarria euskaldunontzat. Bere orrialdeetan, auzi min bat gogorazten eta arrozen digu. Unamuno'k, alegia, euskera alde batera uzteko eskatzen zigun euskaldunoi. Euskerak ez duala bizitzeko indarririk. Euskera ilda ere, euskaldunok ezteguna galduko gure izaera berezia, ta abar ta abar...

Zeruko Argia'n ere itzegiñak gera gai ontaz, eta San Martiñ'ek ederki erantzun zion, Unamuno'ren antzeko bati gai orri buruz. martin Ugalde'k ori bera egiten du bere liburu ontan. Baiña Unamuno'ri erantzuteko, ez du bere itzik eta arrazoibiderik artzen. Unamuno berak eta beste jakintsu batzuek auzi ortaz idatzitakoak ekartzen ditu andoaindarrak, bere erantzuna emateko.

Eta ori du ederrik: izkuntzalariak eta pentsalaririk sakonenak esaten dizkguten arrazoiekin jazten duala bere erantzuna. Berreundik gora ditu orrialdeak, baiña liburua eskuetan artu ezker, ezin diteke azkenerarte baztatu.

Amaika arrazoi txepelentzuten ditugu inguruan, gure izkera zokoratzeko. Ugalde'ren erantzuna bete-betekoa da arrazoibide oientzat. Liburu au irakurtzen duan euskaldunak, ez du bere izkuntzarik baztartuko.

Argentina'n, Sebastian de Amorrotu'ren "Artes Gráficas" etxean argitaldua dator liburua ta EKIN argitaldaria eman degu.